

Подарунки від святого Миколая

Казки

Тимур Литовченко

Сонячний Промінчик і Миколайчик

(казка)

Поки Сонце щоранку з'являється з-за обрію і цілий день повільно повзе небосхилом, то щедро розсипає скрізь і всюди пригорщі сонячних променів. Вдень промінчики зігрівають все, до чого доторкнуться. А перш ніж настане ніч, повертаються назад в обійми Сонечка й по черзі розповідають денному світилу, а також один одному, що кожен бачив протягом денної подорожі.

З-поміж незліченної кількості променів завжди особливо вирізнявся один малесенький Сонячний Промінчик. Оскільки він ще надто маленький, то понад усе любить пустувати. Наприклад, знайде десь велике дзеркало чи маленьке люстерко, віконну шибку чи навіть просто калюжу — будь-яку гладеньку блискучу поверхню, відіб'ється від неї та й стрибає довкола веселим сонячним зайчиком! Або просіється крізь густу крону дерева, зазирне в чиюсь кімнату й якщо побачить сплячу людину — неодмінно на повіки їй скочить і почне там витанцьовувати, примовляючи:

«Прокидайся, лежню, давно вже день настав, годі спати!..»

Багато ще забавок знає Сонячний Промінчик, цей малесенький пустунчик.

Звісно, влітку можна бавитися досхочу, бо Сонечко яскраве землю вигріває настільки довго, що аж спекотно стає. Натомість восени дні почали ставати дедалі коротшими, а взимку взагалі куцими. Всі до останнього промені старалися щосили, тож поступово їм набридли дитячі забавки Сонячного Промінчика. Тоді якось і дорікнули малому:

— Годі без діла швендяти скрізь і всюди, нагрівай землю разом з нами! Час тобі дорослішати й за розум братися.

Ну, що робити... Послухався Сонячний Промінчик і почав разом з усіма намагатися разом з іншими зігріти змерзлу землю. А втім, навіть тепер не полишив пустощів: бувало, віддзеркалившись від крижинки, бурульки або ж квартирки, зазирне до якоїсь кімнати, щоб побути серед діглахів — такої самої людської малечі, як і він сам з-поміж сонячних променів.

Між іншим, Сонячний Промінчик собі думав, що із настанням морозів геть усі дітлахи посумнішають. Але ж ні! Коли тільки у діточок видавалася вільна від їхніх дитячих справ хвилинка, тільки й розмов між ними було, що про майбутні веселі свята.

Особливо багато і з особливим захватом говорили про Новий Рік: про ялинку, подарунки, пустощі й веселощі... Саме тому вкотре повернувшись на ніч до Сонечка в обійми, Сонячний Промінчик насамперед спитав:

— А що це за новорічна ніч така? І хто з вас її бачив?

Отут і з'ясувалося, що Сонце завжди світить вдень, а не вночі, тому ніхто із сонячних променів при всьому бажанні не міг лишитися на землі на ніч... А якби й залишився, то згас би та помер назавжди. Отже, ніхто з них ніколи не бачив новорічної ночі.

Дуже засмутився Сонячний Промінчик, почувши таке! Ще б пак: це означало, що він ніколи-ніколи не дізнається, яка вона — ота загадкова святкова новорічна ніч... День до неї — останній день старого року, а також день після неї — перший день нового року він неодмінно побачить. Та це бачили усі сонячні промені. А з ніччю як же бути?!

Кепсько, ох, як кепсько зробилося на душі у Сонячного Промінчика! Тож перебуваючи до ранку в обіймах Сонечка, він не слухав розповідей решти променів про їхні денні подорожі, а думав про своє. Думав, як же зробити таким чином, щоб побачити її — загадкову новорічну ніч?!

Втім, так нічого й не надумавши, наступного

дня відправився, як і завжди, обігрівати землю. Повівся, як зазвичай: відштовхнувся від крижаної скоринки, що вкрила замерзлу калюжу, відбився від прозорої бурульки, від кватирки віддзеркалився і вскочив у першу-ліпшу оселю сонячним зайчиком. Тільки тепер, після пережитого вночі суму сонячний зайчик був... сумним.

Сумний сонячний зайчик... Важко навіть уявити щось подібне! Тим не менш, уявляти не було потреби, оскільки сумний сонячний зайчик приліг на стіл і завмер там нерухомо. Всі, хто були у кімнаті, помітили його засмученість. І насамперед — вкритий різнокольоровою глазур'ю чоловічок із запеченого тіста. Помітив і спитав:

— Агов! Чого сумуєш?

Поглянув на незнайомця Сонячний Промінчик сумовито. Чоловічок був гарненький і немовби живий: сам із тіста, довга шуба, зимова шапка і торбинка в руках — з блакитної глазури, борода, брови й валянки — з білої, рукавички, ніс і гудзики — з малинової, замість очей — малесенькі родзинки. Ще подалі лежали схожі на нього глазуровані чоловічки з запеченого тіста, проте сумовитим сонячним зайчиком зацікавився саме цей...

— А навіщо тобі знати, чого я сумую? Ти ж мені навряд чи допоможеш, — зігхнув Сонячний Промінчик.

— Ну, не скажи, не скажи, — посміхнувся чоловічок. — Я ж не просте печиво, я — маленький Миколайчик! Мене щойно випекли на честь Святого Миколая, щоб сьогодні діткам подарувати, бо сьогодні — день Миколая Зимового. А якщо мій день настав, то раптом допоможу?! Хтозна, хтозна...

Подумав Сонячний Промінчик, подумав... та й розповів Миколайчику про причину свого смутку. Замислився тоді Миколайчик, білу бороду червоною рукавичкою пригладив, очима-родзинками покліпав та й каже:

— Я би теж хотів новорічну ніч зустріти, але і в мене не вийде також.

Невже і ти без Сонечка загинеш?! — здивувався Сонячний Промінчик.

— Та не загину, ні! Але зачерствію, а святі черствими не бувають.

— Отакої!.. — сонячний зайчик ще більше зажурився. І тут Миколайчик раптом мовив:

— Проте я придумав, як бути нам обом! Стрибни-но мерщій у мою білу глазур і лишайся у ній на ніч.

— Як це?! — перелякався Сонячний Промінчик. — Як це на ніч?! Я ж без Сонечка загину!..

— Зі мною не загинеш, — запевнив Миколайчик. — Адже я не просте печиво, хіба

забув?! А з твоєю веселою вдачею я легко два тижні від сьогодні до Нового Року перечекаю, не зачерствівши.

— І я побачу новорічну ніч?!

— Побачиш, побачиш! Давай-но...

Стрибнув Сонячний Промінчик просто в глазур — і та засвітілася, засяяла зсередини! Отже, коли ввечері дітки повернулися додому, то одразу ж помітили незвичайного Миколайчика, який сяяв із середини сам по собі. Ні діти, ані навіть дорослі — ніхто не міг пояснити, як і чому це сталося?! І чому тільки цей сяючий Миколайчик весь теплий, немовби щойно з печі?!

Подумали дітки, подумали, та й поклали незвичайне сяюче печиво на видноті на полиці шафи. Коли ж батьки поставили у кімнаті новорічну ялинку, Миколайчика посадили на ялинкову гілку поряд з різними іграшками.

От саме звідти і сяючий Миколайчик, і тепер вже ніякий не засмучений, а знов веселий Сонячний Промінчик, схований у його глазурі, спостерігали за тим, що відбувалося у новорічну ніч: як всю ніч люди пустували й веселилися, немов діти, а потім як вранці дітлахи знайшли під ялинкою новорічні подаруночки... Все-все вони бачили!!!

Тож коли увечері щасливий Сонячний Промінчик після двотижневої відсутності повернувся нарешті в обійми Сонечка, що

занурювалося у пухнасті хмаринки на небокраї, йому таки було про що розповісти і самому Сонцю, й решті променів. Адже він єдиний з них бачив новорічну ніч...

м. Київ

Олена Лань

Невезучий домовичок

Лукашик був зовсім маленьким домовичком. Він народився на селі, у весільної господині баби Параски. Вона сама його виносила, під пахвою, бо не справлялася з величезною купою замовлень. Один домовик у неї вже був — дістався від бабусі, — але його допомоги було замало. Саме він навчив Лукашика всьому, що мають вміти представники їхнього роду-племені. Зокрема, перетворюватися на бика, барана, kota, когута чи шура. Правда, з Лукашика виходили кумедне теля, ягня, курчатко та шурик, але і то хліб, коли треба у всіх на очах пробігти через двір. Дорослі домовичків побачити не могли, хіба почути, як тупотять їхні ніжки, а чого не бачиш — того боїшся, та й перечепитися через невидиме раз плюнути. Щоб не сумувати, баба Параска зрідка пекла на замовлення торти, втім її час минав. Якось біля їхньої хати зупинився

автомобіль, з якого вийшов чоловік з жінкою і дівчинкою років п'яти. Вони забирали торт, а коли від'їжджали, господиня тихо сказала: «Беріть з усім». Раптом Лукашика підкинуло у повітря і зтягнуло до машини. Бабця стояла біля воріт і тихенько шепотіла: «Пробач, малий. Дякую тобі за все, але ти маєш йти далі. Це добрі люди». Тільки тепер Лукашик згадав, як можна продати домового. Беріть з усім...

Його привезли у велике місто. Ні, люди, які його взяли, й справді не були злими, але вони зовсім не вірили у дива. В жодні. До того ж, їм не була потрібна його допомога, — господарку вела хатня робітниця. Навіть дівчинка не потребувала казок, які він міг розповісти, — їй вистачало телевізора. Лукашику вже й самому здавалося, що його не існує. Спересердя він поламав господарю комп'ютер, але той тільки знизав плечима і відніс техніку в ремонт. Влаштував у ванній потоп — викликали сантехніка. Побив посуд — купили новий. Минуло півроку. Наближалось свято Святого Миколая. Домовичок знав, що той обов'язково прийде до Аліни з солодощами, а отже буде з ким хоч словом перемовитися! На диво у святковий день нікого з господарів вдома не було... Геть сумний, Лукашик сів на ліжку Аліни і почав чекати на святого. Той, як завжди, з'явився невідомо звідки. Клацнув вимикач, і у дверей вже

стоїть високий сивий чоловік у теплому светрі, джинсах та високих чоботах на шнурівці. Виглядав він звичайнісінько, тільки очі світилися веселою добротою. Правда, за мить веселість зникла. Дідусь важко зігхнув, прошепотів: «Бідна дитина», — і розвернувся з явним наміром піти геть.

— Стійте! — вигукнув Лукашик. — Добрий вечір!

Святий Миколай, озирнувся:

— Чого тобі, Лукашику? — і звідки тільки знав?

Домовичок розгубився:

— Я думав ви приносите подарунки, — промимрив він.

— Приношу, погодився чоловік. — Але залишати їх тут нема сенсу. Дівчинки не буде вдома дуже і дуже довго.

Щось у його тоні налякало Лукашика так, що шерстка на його спинці встала дибки:

— Чому?

— Захворіла, — сухо відказав дідусь. — Тяжко. Хіба ти не помічав, яка вона бліденька? Ти ж домовик! Мав би розумітися на таких речах!

Лукашика вже біла пропасниця. Помічав, звичайно, але не надав значення...

— А ви не можете подарувати їй якісь ліки? — несміливо попросив він.

— Ні, — голос гостя вже звучав не так

суворо. — Якби я міг з таким допомогти, у світі не залишилося б жодної хворої дитини! Дівчинці просто не пощастило...

— То додайте їй щастя, рівно стільки, скільки забракло! Зайвого не потрібно! Ви ж всемогутній святий Миколай!

— А це ідея, — мугикнув чоловік. — Як охоронець домашнього вогнища, ти дуже тісно пов'язаний з цією сім'єю. Віддай малій власну вдачу на весь наступний рік. Думаю, цього буде достатньо, щоб у неї з'явився шанс. Правда, після цього тобі шалено не щаститиме цілих 12 місяців...

Лукашик не вагався.

— Я згідний... — прошепотів він.

Святий Миколай махнув рукою, і з грудей чоловічка вилетіла пухнаста золота кулька. Яскрава і гаряча. Дідусь легко впіймав її двома пальцями і поклав у малесенький мішечок на шкіряному паску:

— От, вдягни на шию, не бійся не загубиш, це я тобі обіцяю. А тепер поспіши. Таке сильне диво може статися тільки сьогодні, і тільки до сходу сонця. Заплющ очі.

Лукашик кліпнув і раптом «побачив» у себе в голові детальну карту майбутнього шляху: від автобусних зупинок, до схеми поверхів лікарні і номеру палати Аліни. Коли він розплющив очі, святий вже зник. Домовичок мерщій кинувся до дверей. Щоб пересуватися швидше, він

перекинувся на кошенья. От і двір. Його лапки миттєво роз'їхалися на мокрому льоді, а холодний вітер жбурнув у мордочку жменю липких сніжинок, але Лукашик, не зупиняючись ні на секунду, побіг на автобусну зупинку. Автобус якраз зачиняв двері. Проклинаючи свою невезучість, домовичок все ж стрибнув у салон, і двері боляче прищемили йому хвостик. Його «Мяу!» прозвучало так голосно, що збудило єдиного пасажира рейсу — місцевого п'яничку. Той трішки розсунув двері, визволив Лукашика і задоволено пробухтів:

— Гарненьке кошенья, сину подарую, — чоловік запхав нещасного домовичка у смердючу шматяну сумку з рештками бутербродів і недопитою пляшкою «Горілки». Видряпатися назовні ніяк не вдавалося. «Перша міська лікарня» — оголосив механічний голос, п'яничка підвівся.

Лукашик ледь не плакав. Стоп! Він же вміє перетворюватися на щура! За хвилину щурик прогриз у сумці добрячу діру і гепнувся у сніговий замет, якраз напроти головного входу до лікарні. От тільки двері виявилися зачиненими. А що йому власне втрачати? Раз, два, і змерзлий дворовий кіт відсахнувся від сердитого теляти, який з розгону вривався у прозорі двері. Задзвеніло скло, і Лукашик, не збавляючи швидкості, понісся по коридору повз охорону. «Тримаааай!» — полетіло йому у слід, ззаду затупотіло. Бичок заледве не збив

візочок з ліками, але вчасно загальмував, хутко перекинувся на щура та сховався між баночками. З дверей якраз вийшла медсестра.

— Ви тут теля не бачили? — захекано спитався охоронець.

— ТЕЛЯ? — засміялася сестричка. — Ну, у вас і жарти... Потім вона почала рівняти ліки, і... — Ааааа! Щууууур! — Лукашик блискавкою злетів по жалюзі під стелю. От і вентиляція. Напевно, на перегонах щурів він би поставив світовий рекорд. Зупинив його знайомий голос. Тато Аліни розмовляв по телефону:

— Боюся найгіршого. Лікарка сказала мені, що pomoже тільки диво...

Лукашик похапцем звернув наліво і опинився якраз над ліжком дівчинки. Поруч у кріслі спала її мама. Раз, — і щурик перетворився на баранчика, вентиляційна шахта одразу стала дуже тісною, але йому все ж вдалося підчепити рогом вентиляційну решітку і зсунути її вбік. Два, — і на ліжко хворої звалилося зі стелі курчатко. Три, — і сіре замузане кошеня вже сидить біля подушки Аліни та розв'язує зубами шкіряний мішечок. Золота кулька вилетіла назовні, трошки повисіла у повітрі і м'яко пірнула у груди дівчинки. Усі прилади, під'єднані до тонесеньких ручок, істерично заверещали, сповіщаючи зміну показників. Від несподіванки Лукашик впав на підлогу. До кімнати вбігли лікарка

і медсестра. Дівчинка розплющила очі.

— Дивно, — бурмотіла лікарка, поки медсестра брала у хворої аналіз крові. — Всі показник В НОРМІ! Тут болить? — спиталася вона, натискаючи дівчинці на живіт. Та замотала головою.

— А тут?

— Ха-ха-ха, лоскотно!

— Не розумію, де пухлина? Так не буває, — жінка зробила крок вбік і наступила на лапку Лукашика. — Кошеня?! В палаті інтенсивної терапії?!! — Сестра схопила домовичка за шкірку, і за кілька секунд він вже лежав мордочкою у сніжній хляпі. Над ним привідчинилося вікно, і жінка, ковтаючи сльози, сказала чоловікові: «Яке щастя! Це справжнє диво!» «Так, люба, — відповів він. — А я ніколи не вірив у дива...».

Лукашик аж замуркотів, він відчув себе найщасливішим домовичком на світі.

Саме в цю мить повз нього прохляпав до лікарні якийсь сивий чоловік. Не заходячи, він покликав крізь діру у дверях охоронця та простягнув йому велику коробку:

— Це для Аліни, з 25 палати інтенсивної терапії, зефір, вона його дуже любить. І будь ласка, попросіть сестричку покласти його під подушку, коли дівчинка засне.

— Ааааа, — з розумінням усміхнувся

охоронець. — Це від святого Миколая?

— Саме так, — підтвердив святий Миколай.

м. Прага, Чехія



Володимир Вакуленко-К Святий Миколай приходить з миром

(Казка-бувальщина)

Десь поблизу безпомічного села шипіла
вогняним голосом війна. Гуманітарна поміч

розлігалася по військових наметах оборонців. Протих, хто не зумів залишити своїлюбі землі, ніхто не подбав. Не до того було — і люди в тилу це добре розуміли. Самі ж солдатики заходили з блокпостів, часом і поранені. Вони просили всього-на-всього помитися та й перевдягнутися в щось чистіше. А за це щиро винагороджували людей коли рибними консервами, а коли й консервованим м'ясом.

Наближалася зима. Восени, коли було щетихо, Микола встигнув викопати бульбу та запасся городиною. Вони залишилися. Тоді була якась можливість виїхати, тепер її немає. Та вже й не хочуть з дідівської рідної землі кудись у невідомість. Микола був з дитинства з покрученими ногами, тож куди на передову? Хоч мав і хворобу, та сильним був чоловіком та газдовитим. Жінка в нього розумницею була: і Миколу любила і дитятко від нього надбала. Петриком назвали: з пелюшок упертий, все кулачки свої тиснув. Тож лише на радість Миколі та Оленці хлопчик був. Коли тільки почалися події на Майдані, Петрик закріпив на аграфку до піджака свого жовто-блакитну стрічку і сказав: «Мамо, я не дозволю кривдити українців! Ось ще трохи — і я виросту, тоді поквитаються з усіма тими, хто ненавидить Україну!» Було й таке у небезпечний час, що доводилося і знімати ту стрічку. Бо що поробиш — Донецьк, де аж кишіли колоради та інша нечисть. Сім'ю Шевчуків і так

бандерівцями називали, бо Оленка родом із Самбора, що на Львівщині. А коли розгорнула свої кістляві крила війна їх перестали ображати, навіть поважати стали. Люди почали розуміти, що це вони відчували біль країни з самого початку...

Коли почали у селі з'являтися напівголодні оборонці, Микола вирівав усю худобу. Шкода було дивитися в перелякані й, водночас, рішучі очі 19-літніх хлопчиків, одягнутих у хакі, в'єтнамки і з подобою зброї. Тож більшу частину власної провізії їм віддавав. Люди на селі теж почали усвідомлювати, що відбувається. Коли було телебачення, розповідалося таке брехливе, що й ні на йоту не порівняти з тим, що відбувалося насправді. Тож і люди почали збирати, хто що мав, для солдатиків. Хто зручні — навіть часом не ношені — чобітки давав, хто одяг, хто провізію. Старенькі люди плакали і хрестили їх у дорогу: «Соколики, повертайтеся живими...»

Майстровитим був Микола — за що не візьметься, все в лад. Якось сконструював землянку — думав сушильню робити, розводити кроликів, та хутро вичиняти. А над сушильнею спорудив теплицю для городини, тож і взимку можна було чимось вітамінним і свіжим поласувати. Будівлі вийшли добротними, та ось із планами не вийшло. Коли почали бомбити місто — окупантський снаряд влучив у теплицю. Немає її більше, хоч

сушильня збереглася. Максим переладнав її трохи — все ж таки від обстрілів схрон.

На вулиці повільно падав лапятий чорний сніг. З міста чулися моторошні вибухи. Сім'я ховалась у сушильні, ще й лігніх сусідів запросили. Бабця Петрика була далеко. А ось діда він і не пам'ятав. Тож сусіди стали йому за рідних діда з бабою. Якимось отак за вечерею спитався Петрик маму: «Мамо, а війна що, навіть Різдво нам спалить?»

— Ну чому ти так вирішив, синку? Прийде Святий Миколай, він мир нам усім принесе. Вже недовго, — сказала Оленка і відійшла до стіни, щоб дитина сліз маминих не бачила. Скільки дітей загинуло, які ні в чому невинні? Чому я не наполягла, щоб ми виїхали звідси до наступу окупантів? — закривши лице долонями, думала Оленка. Її материнське серце починало здаватися, але що вона могла вдіяти? Але мир прийде, треба вірити в це. Обов'язково прийде, бо як інакше жити? Як діти виживатимуть у війні?... Її сліз ніхто не чув, але за столом запанувала скупа тиша. Петрик, згадавши про Різдво, не наважився згадувати про Святого Миколая і бажати собі дарунка — він виріс заздалегідь із дитинства...

Які узори малював мороз, мешканці землянки не бачили, але дрова потріскували щедро. До холодної хати не хотілося перебиратися. Тим пак

мешканців схову додалося — до них привезли чотирьох поранених і дівчинку-санітарку. Вояки потім розкладачки занесли, матраци та ковдри. Микола шкодував, що не зробив свого часу на весь город сховку, бо більше немає місця. А солдатів поранених, кажуть багато. Підступили морози — і везти їх в більш небезпечні місця було небажано. Тож так і порозміщували поранених серед тих, у кого грубка диміла. Гуртом, як мовиться, і жити легше.

Грудень щедро сипав снігом сполохану землю, залишаючи половину бідосійного місяця позаду. Вибухи притишилися і лунали рідше. Микола вже знав, що міць окупанта зламано на Україні і про те, що на Батьківщині загарбників почалася ще лютіша громадянська війна. Кажуть, там президента снайпер зняв. Саме на день Святого Миколая. Пророцтво Оленки справдилося. Петрик так ще ніколи не радів жодному дарункові. Раділа вся Україна! Під мелодію вітру на сільраді співав гімн України синьо-жовтий прапор...

м. Ізюм Харківської обл.

Галина Максимів

Казка про Чудотворця

Наша планета здавна заселена. Спочатку всі люди жили однакову кількість літ, мали однакові достатки та одяг. А відтак ніхто не скаржився, що голодний чи чимось обділений. Так було багато часу. Але якось один з синів нашого Творця збунтувався проти свого Батька. І то був не простий непослух, яким ми звикли допікати своїм батькам. Той син захотів захопити владу над всією землею, над планетами і зірками. Згадайте, коли ми щось нашкодимо, батьки нас можуть покарати тим, що поставлять в куток, не пустять гуляти або не дозволять сидіти в Інтернеті чи дивитись мультфільми. А Батько Всього Живого вирішив свого бунтівного сина відправити на нашу землю, щоб він зрозумів ціну життя і ціну вирощеного хліба. Але той син почав чинити людям зло. Згодом про його недобрі витівки знали всі люди. І нарекли його Злом.

Люди, хоч і працювали однаково — поділились. Одні стали багатими і мали в своїх домівках скільки їжі, що не могли її спожити і вона пропадала, а інші люди помирали з голоду. Багаті ходили в розкішних шатах, а бідні не мали нічого, окрім однієї незмінної одежини. Багаті, як тільки-но хворіли, то знаходити для себе найкращих лікарів.